

PRIRUČNIK
za upisno testiranje kandidata za MASTER STUDIJE iz
EKONOMIJE

1. Cilj povećanja poreskih stopa je:
 - a) povećanje budžetskog deficita
 - b) smanjenje budžetskog deficita**
 - c) održavanje postojećeg nivoa budžetskog bilansa

2. Ukoliko centralna banka prodaje obveznice:
 - a) ponuda novca se smanjuje**
 - b) ponuda novca se povećava
 - c) ne utiče se na ponudu novca

3. Povećanje brzine opticaja novca:
 - a) smanjuje stopu inflacije
 - b) povećava stopu inflacije**
 - c) ne utiče na stopu inflacije

4. Smanjenje agregatne tražnje stvara:
 - a) inflatorni pritisak
 - b) deflatorni pritisak**
 - c) ne utiče na poslovanje u privredi

5. Ukoliko je marginalna sklonost potrošnji 0,5; onda je multiplikativni efekat:
 - a) 0,5
 - b) 5
 - c) 2**
 - d) -2

6. Povećanje stope inflacije direktno utiče na:
 - a) realnu kamatnu stopu
 - b) nominalnu kamatnu stopu**
 - c) referentnu kamatnu stopu
 - d) nema uticaja na kamatnu stopu

7. Država čiji je neto izvoz negativan ima:
 - a) pozitivan neto odliv kapitala
 - b) negativan neto odliv kapitala**
 - c) odliv kapitala ne zavisi od neto izvoza

8. Povećanje carinske stope:
 - a) smanjuje cenu proizvoda
 - b) povećava cenu proizvoda**
 - c) ne utiče na cenu proizvoda

9. Da bi smanjila efekte fiskalne ekspanzije na agregatnu tražnju, centralna banka vodi:
 - a) ekspazivnu monetarnu politiku
 - b) restriktivnu monetarnu politiku**

10. Ako je nominalni devizni kurs da se za 1\$ dobije 60dinara, a flaša *Coca Cole* košta u Srbiji 90 dinara, a u SAD 1,5 dolar, onda je realni devizni kurs američke *Coca Cole* za srpsku *Coca Colu*:
- 2,5
 - 2
 - 1**
 - 3
11. Jedan od uzroka nezaposlenosti je:
- minimalne plate
 - rigidnost plata
 - promene u strukturi privrede
 - d) sve prethodno navedeno**
12. Ako u privredi novčana masa raste po stopi 6% godišnje, a brzina opticanja novca je konstantna, šta je od dole navedenog tačno?
- realni GDP raste po stopi od 1%, a inflacija 7%
 - realni GDP raste po stopi od 6%, a inflacija 6%
 - c) realni GDP raste po stopi od 4%, a inflacija 2%**
 - realni GDP raste po stopi od 8%, a inflacija 2%
13. Ako je nacionalni dohodak $Y=1000$ i potrošnja na sva domaća i strana dobra i usluge je 900, neto izvoz iznosi :
- a) 100**
 - 100
 - 1900
 - Ne može se izračunati
14. Prihodi od akcija koje poseduje srpski državljanin u kompaniji koja se nalazi u Nemačkoj se računaju u nemački GDP i GNP:
- tačno
 - b) netačno**
15. Efekat da su domaće investicije u zemlji veće od domaće štednje je:
- negativne neto strane investicije
 - spoljnotrgovinski deficit
 - budžetski deficit
 - d) tačno je a) i c)**
16. Smanjenje poreza će pomeriti krivu planirane potrošnje _____, a IS kriva će se pomeriti _____:
- na gore; u levo
 - b) na gore; u desno**
 - na dole; u levo
 - na dole; u desno

17. Centralna banka prodaje obveznice na tržište. Cilj je:
- a) **smanjenje količine novca**
 - b) povećanje količine novca
 - c) povećanje izvoza
 - d) sve prethodno navedeno
18. Dugoročno povećanje ponude novca dovodi do:
- a) **povećanja cena, ali bez promena u dohotku**
 - b) povećanja dohotka, ali bez povećanja cena
 - c) povećanja i cena i dohotka
 - d) bez promena u cenama i dohotku
19. Ako je funkcija potrošnje $C=C+0,8(Y-T)$ i porezi se smanje za jedan dolar, ravnotežni nivo dohotka će se:
- a) smanjiti za 5 dolara
 - b) smanjiti za 4 dolara
 - c) povećati za 5 dolara
 - d) **povećati za 4 dolara**
20. Ako je realna kamatna stopa 4%, a nominalna kamatna 11%, stopa inflacije je:
- a) 16%
 - b) 3%
 - c) **7%**
 - d) 8%
21. Povećenje ponude novca pomera:
- a) LM krivu na gore (u levo)
 - b) **LM krivu na dole (u desno)**
 - c) IS krivu u desno
 - d) IS krivu u levo
22. Ako građani iznenada žele da zadrže više novca bez obzira na kamatnu stopu:
- a) država će povećati poreze
 - b) LM kriva će se pomeriti na gore (u levo)
 - c) realni dohodak će se smanjiti
 - d) **tačno je sve navedeno**
23. Ako centralna banka smanji ponudu novca istovremeno sa povećanjem poreza, efekat će biti:
- a) definitivno će se povećati kamatna stopa
 - b) definitivno će se smanjiti kamatna stopa
 - c) ravnotežni nivo dohotka će se definitivno povećati
 - d) **ravnotežni nivo dohotka će se definitivno smanjiti**
24. GDP meri
- a) rashode svih finalnih dobara i usluga
 - b) ukupni prihod svih u privredi
 - c) ukupnu dodatnu vrednost svih preduzeća u privredi
 - d) **sve prethodno navedeno**

25. Pretpostavimo da tipični potrošač kupi jednu jabuku i jednu pomorandžu svakog meseca. U baznoj godini 1986. cena je bila 1\$, ista i za jabuku i za pomorandžu. U 1996. godini, cena jabuka porasla je na 2\$, dok je cena pomorandži ostala na 1\$. Pretpostavljajući da je CPI za 1986 jednak jedinici, onda je CPI u 1996. jednak:
- a) $1/2$
 - b) 1
 - c) $3/2$**
 - d) 2
26. Privatna štednja je jednaka
- a) prihod (income) – privatna potrošnja
 - b) prihod – privatna potrošnja – porezi**
 - c) prihod – privatna potrošnja – državna potrošnja
 - d) prihod – privatna potrošnja – državna potrošnja – porezi
27. Posmatrajte privredu u kojoj novčana masa raste po stopi od 7% godišnje a brzina opticaja je konstantna. Šta je od dole navedenog tačno?
- a) realni GDP raste po stopi od 2%, a inflacija 5%**
 - b) realni GDP raste po stopi od 7%, a inflacija 7%
 - c) realni GDP raste po stopi od 2%, a inflacija 9%
 - d) realni GDP raste po stopi od 9%, a inflacija 2%
28. *Ex ante* realna kamatna stopa razlikuje se od *ex post* realne kamatne stope samo kada
- a) novčana masa raste po konstantnoj stopi
 - b) novčana masa ostaje nepromenjena
 - c) novčana masa pada po konstantnoj stopi
 - d) stvarna inflacija se razlikuje od očekivane inflacije**
29. Prema klasičnoj dihotomiji, na koju od navedenih veličina utiče monetarna politika
- a) nivo cena**
 - b) realna zarada
 - c) realna kamatna stopa
 - d) stopa rasta realnog GDP
30. Ako je nominalni devizni kurs da se za 1\$ dobije 150 japanskih jena, a *Big Mac* košta 2\$ u SAD, a 300 jena u Japanu, onda je realni devizni kurs američkog *Big Maca* za japanski *Big Mac*
- a) 1**
 - b) 2
 - c) 150
 - d) 300

31. Izaberite par reči koji najbolje kompletira rečenicu: Ako državne kupovine porastu, nacionalna štednja će _____, a ravnotežni realni devizni kurs će _____
- a) pasti; pasti
 - b) pasti; porasti**
 - c) porasti; porasti
 - d) porasti; pasti
32. Ako Centralna banka smanji ponudu novca
- a) AS kriva se pomera udesno
 - b) AS kriva se pomera ulevo
 - c) AD kriva se pomera udesno
 - d) AD kriva se pomera ulevo**
33. Povećanje agregatne tražnje, nastalo povećanjem državnih rashoda povećava
- a) i proizvodnju i cene u dugom roku
 - b) proizvodnju u dugom roku ali ne i u kratkom roku
 - c) cene u kratkom roku ali ne i u dugom roku
 - d) proizvodnju u kratkom roku ali ne i dugom roku**
34. Prema IS-LM modelu, ukoliko Centralna banka poveća ponudu novca, kamatna stopa će:
- a) pasti, a pašće i dohodak
 - b) pasti, a porašće dohodak**
 - c) porasti, a pašće dohodak
 - d) porasti, a porašće i dohodak
35. Pretpostavimo da država podiže poreze. Prema IS-LM modelu, šta treba centralna banka da uradi da bi dohodak (income) ostao konstantan, i šta je posledični efekat na kamatne stope?
- a) Centralna banka mora da poveća ponudu novca; kamatna stopa ostaje nepromenjena
 - b) Centralna banka mora da poveća ponudu novca; kamatna stopa pada**
 - c) Centralna banka mora da smanji ponudu novca; kamatna stopa ostaje nepromenjena
 - d) Centralna banka mora da smanji ponudu novca; kamatna stopa raste
36. Ako Vlada podigne poreze, a centralna banka sprovodi politiku držanja konstantnih (nepromenjenih) kamatnih stopa, onda će kombinovani efekat ovih politika biti takav da će dohodak
- a) pasti**
 - b) ostati isti
 - c) porasti
 - d) ne može se zaključiti na bazi datih informacija

37. Ako država poveća transferna plaćanja penzionerima za 7%, ta dodata vrednost se računa u GDP
- a) tačno
 - b) netačno**
38. Prema Mundel-Fleming modelu, apresijacija deviznog kursa bi:
- a) smanjila i uvozu i izvozu tražnju
 - b) povećala uvozu, a smanjila izvozu tražnju**
 - c) smanjila uvozu, a povećala izvozu tražnju
 - d) povećala i uvozu i izvozu tražnju
39. Prema Mundel-Fleming modelu, u maloj zemlji sa fleksibilnim deviznim kursom, smanjenje poreza bi uticalo da devizni kurs:
- a) raste**
 - b) raste u istoj proporciji sa inflacijom
 - c) ostane nepromenjen
 - d) pada
40. U maloj otvorenoj privredi sa fleksibilnim deviznim kursom, monetarna ekspanzija
- a) povećava dohodak**
 - b) smanjuje prihod
 - c) ne menja prihod (nepromenjen)
 - d) može i da poveća i da smanji prihod, što zavisi od toga šta se dešava sa deviznim kursom
41. U maloj otvorenoj privredi sa fiksnim deviznim kursom, fiskalna kontrakcija
- a) povećava i ponudu novca i dohodak
 - b) povećava ponudu novca i smanjuje dohodak
 - c) smanjuje ponudu novca i povećava dohodak
 - d) smanjuje i ponudu novca i dohodak**
42. Država vodi ekspanzivnu fiskalnu politiku ako:
- a) povećava poreze ili smanjuje javnu potrošnju
 - b) smanjuje ponudu novca
 - c) povećava ponudu novca
 - d) povećava javnu potrošnju ili smanjuje poreze**
43. Centralna banka vodi restriktivnu monetarnu politiku ako:
- a) putem operacija na otvorenom tržištu prodaje obveznice**
 - b) smanjuje deficit u budžetu
 - c) povećava poreze
 - d) odobrava izvozne stimulacije
44. Tržišna ravnoteža:
- a) jednakost ponuđenja i tražene količine**
 - b) jednakost cene i troškova
 - c) jednakost cene i prihoda

45. Kamatna stopa je:
- a) cena rada
 - b) cena kapitala kao faktora proizvodnje**
 - c) cena zemlje kao faktora proizvodnje
46. Državno preduzeće je:
- a) javno preduzeće**
 - b) preduzeće u vlasništvu države
 - c) društveno preduzeće
47. Dividenda je:
- a) prinos po osnovu akcije**
 - b) prinos po osnovu obveznice
 - c) isto što i kamatna stopa
48. Višak (suficit) na tržištu nastaje:
- a) kada je ponuda (ponuđena količina) veća od tražnje**
 - b) kada je profit pozitivan
 - c) kada je profit negativan
49. Monopson je tržišna struktura
- a) jednog prodavca i mnogo kupaca
 - b) mnogo prodavaca i mnogo kupaca
 - c) jednog kupca i mnogo prodavca**
50. Štednja je:
- a) deo dohodka koji nije utrošen**
 - b) utrošeni deo dohodka
 - c) isto što i amortizacija
51. Konvertibilnost valute je:
- a) zamenjivost domaće za stranu valutu pri zvaničnom deviznom kursu**
 - b) pad vrednosti nacionalne valute
 - c) cena strane valute
52. Inflacija ukazuje na:
- a) rast opšteg nivoa cena**
 - b) pad opšteg nivoa cena
 - c) nema promena u nivou cena
53. Broker je:
- a) lice koje za tuđ račun plasira novac
 - b) lice koje u svoje ime i za svoj račun plasira novac**
 - c) lice koje odobrava kredite
54. GDP je:
- a) bruto nacionalni proizvod
 - b) bruto domaći proizvod**
 - c) nacionalni dohodak

55. Trgovinski bilans zemlje je:
- a) **vrednost izvoza umanjena za vrednost uvoza**
 - b) promena u međunarodnoj investicionoj poziciji zemlje
 - c) transakcija koji rezidenti jedne zemlje obavljaju sa svetom
56. Potražnja je:
- a) **utrošeni deo dohotka**
 - b) akumulacija
 - c) neutrošeni deo dohotka
57. Ukoliko cena proizvoda na tržištu opada, pri padu cene:
- a) pada količina dobra koji kupci spremni i sposobni da kupe
 - b) **raste količina dobara koji su kupci spremni i sposobni da kupe**
 - c) količina dobara se ne menja
58. Zlatni standard dolara ukinut je kao posledica koje krize?
- a) Velike depresije
 - b) Drugog svetskog rata
 - c) **Naftnog šoka 70-tih**
 - d) Zalivskog rata
59. Šta biste od navedenog identifikovali kao nedostatak Evropske monetarne unije?
- a) Promene u raspodeli prihoda od senjoraže
 - b) **Nefleksibilnost monetarne politike**
 - c) Pitanje valutnog rizika za pojedine zemlje
 - d) Alokacija faktora proizvodnje
60. Izborni sistem utiče na to da većinu guvernera u Evropskoj centralnoj banci čine...
- a) Političari
 - b) **Monetaristi**
 - c) Kejnzijanci
 - d) Evro-optimisti
61. U IS/LM modelu, IS kriva je funkcija...
- a) I
 - b) I+S
 - c) $C(Y-T)+I+G$
 - d) **$C(Y-T)+I+G+X-M$**
62. Gotov novac spada u...
- a) **M0**
 - b) M1
 - c) M2
 - d) M3

63. U razvijenim privredama, najveći deo BDP-a stvara:
- a) Poljoprivreda
 - b) Industrija
 - c) Usluge**
 - d) Državna potrošnja
64. Evropska monetarna "zmija u tunelu" bila je neuspešna jer...
- a) Međusobne fluktuacije evropskih valuta su bile prevelike**
 - b) Nestabilnost dolara je urušila sistem
 - c) Manje stabilne evropske valute su urušile sistem
 - d) "Zmija" je suviše ograničila monetarne politike zemalja EEZ
65. CEFTA je...
- a) Zona slobodne trgovine**
 - b) Carinska unija
 - c) Zajedničko tržište
 - d) Jedinstveno tržište
66. Od ponuđenih oblasti, koja je najpodesnija za unapređenje konkurentnosti jedne zemlje?
- a) Zaštita životne sredine
 - b) Obrazovanje**
 - c) Razvoj klastera
 - d) Industrijska proizvodnja
67. Koja je ekonomska politika najefikasnija u borbi protiv recesije u uslovima niske inflacije?
- a) Povećanje poreza
 - b) Povećanje ponude novca**
 - c) Povećanje cena akcija
 - d) Prodaja državnih obveznica
68. U "četiri slobode" u Evropskoj uniji ne spada sloboda kretanja...
- a) Roba
 - b) Kapitala
 - c) Znanja**
 - d) Usluga
69. Ako su investicije u nekoj državi veće od nacionalne štednje, ta države je:
- a) neto uvoznik kapitala**
 - b) neto izvoznik kapitala
 - c) nema promene neto odliva kapitala
70. Filipsova kriva određuje supstitutivni odnos u kratkom roku između:
- a) inflacije i GDP-a
 - b) GDP-a i nezaposlenosti
 - c) inflacije i nezaposlenosti**
 - d) investicija i nezaposlenosti

71. Kupovina polovnog automobila se računa u GDP-u kao:
- a) Investicija
 - b) Potrošnja
 - c) neto izvoz
 - d) ne računa se u GDP**
72. Povećanje nezaposlenosti utiče na:
- a) smanjenje javnih prihoda i povećanje javnih rashoda**
 - b) povećanje javnih prihoda i povećanje javnih rashoda
 - c) ne utiče na budžetski bilans
 - d) smanjenje javnih prihoda i smanjenje javnih rashoda
73. Cilj sprovođenja javnih radova je
- a) smanjenje zaposlenosti
 - b) povećanje nezaposlenosti
 - c) povećanje zaposlenosti**
 - d) nema uticaj na tržište rada
74. Supstitucija uvoza ima za cilj poboljšanje:
- a) kapitalnog bilansa
 - b) budžetskog bilansa
 - c) spoljnotrgovinskog bilansa**
75. Stagflaciju karakteriše:
- a) smanjenje privrednog rasta i povećanje nivoa cena**
 - b) povećanje privrednog rasta i smanjenje nivoa cena
 - c) smanjenje privrednog rasta i smanjenje nivoa cena
 - d) povećanje privrednog rasta i povećanje nivoa cena
76. Restriktivna fiskalna politika:
- a) povećava agregatnu tražnju
 - b) povećava agregatnu ponudu
 - c) smanjuje agregatnu tražnju**
 - d) smanjuje agregatnu ponudu
77. Deflacija je:
- a) opšti pad nivoa cena**
 - b) opšte povećanje nivoa cena
 - c) nivo cena se ne menja
78. Fiskalna ekspanzija u velikoj otvorenoj privredi:
- a) ne utiče na svetsku kamatnu stopu
 - b) povećava svetsku kamatnu stopu**
 - c) smanjuje svetsku kamatnu stopu
79. Smanjenje EURIBOR-a:
- a) povećava kamatne stope na kredite
 - b) smanjuje kamatne stope na kredite**
 - c) ne utiče na kamatne stope na kredite

80. Budžetski suficit postoji ukoliko su:
- a) javni prihodi manji od javnih rashoda
 - b) javni prihodi veći od javnih rashoda**
 - c) javni prihodi jednaki javnim rashodima
81. Tokom perioda inflacije:
- a) nominalni GDP (*Gross Domestic Product* – Bruto domaći proizvod) raste u istom procentu kao i realni GDP
 - b) nominalni GDP raste u većem procentu od realnog GDP**
 - c) realni GDP raste u većem procentu od nominalnog GDP
 - d) ne može se utvrditi odnos rasta nominalnog i realnog GDP
82. Ako srpski državljanin održi koncert u Francuskoj, prihod od koncerta se računa u:
- a) srpski GDP i francuski GDP
 - b) srpski GNP i francuski GNP (*Gross National Product* – Bruto nacionalni proizvod)
 - c) francuski GDP i srpski GNP**
 - d) francuski GNP i srpski GDP
83. Ako se GDP deflator poveća ove godine u odnosu na prethodnu za 7%, a realni GDP se poveća za 1%, onda se nominalni GDP:
- a) smanji za oko 8%
 - b) poveća za oko 6%
 - c) poveća za oko 8%**
 - d) smanji za oko 6%
84. Ako prosečan potrošač kupi svakog meseca jednu jabuku i jednu pomorandžu, čija je cena u 2000. godini (koja je bazna) bila 1 \$. 2005. godine, cena pomorandži je porasla na 3\$, dok je cena jabuka ostala nepromenjena. Ako je CPI u baznoj godini jednak jedinici, onda je u 2005:
- a) 2**
 - b) 3
 - c) 0,5
 - d) 0,33
85. Kupovina novog automobila od strane građanina se u GDP računa kao:
- a) potrošnja**
 - b) investicija
 - c) ne računa se u GDP
 - d) transferno plaćanje
86. Kupovina polovnog kompjutera se ne računa u GDP:
- a) tačno**
 - b) netačno
87. Konstantna stopa povraćaja prinosa se događa kad se:
- a) proizvodnja duplira kad dupliramo sve faktore proizvodnje**
 - b) proizvodnja ostaje dugoročno konstantna
 - c) marginalni proizvod rada bude jednak marginalnom proizvodu kapitala
 - d) marginalni proizvodi rada i kapitala ostaju nepromenjeni

88. Ako je nominalna kamatna stopa 5%, a cene rastu godišnje za 1%, realna kamatna stopa je:
- a) **4%**
 - b) 6%
 - c) 7,5%
 - d) 18%
89. Ukupna štednja jednaka je:
- a) prihod – privatna potrošnja
 - b) privatna+javna potrošnja
 - c) javna potrošnja+transferna plaćanja
 - d) **prihod-javna potrošnja-privatna potrošnja**
90. Kada država poveća penzije za 5%, ta dodata vrednost se računa u GDP:
- a) tačno
 - b) **netačno**
91. Ako je funkcija potrošnje $C=100+0,7(Y-T)$, raspoloživi dohodak je jednak 1000, a ukupni proizvod te privrede $Y=2000$, onda je marginalna sklonost potrošnji:
- a) 0,45
 - b) **0,7**
 - c) 800
 - d) 0,85
92. Ako je ukupan proizvod (Y) fiksiran, a nacionalna štednja ne zavisi od kamatne stope, povećanje javne potrošnje povećava :
- a) ukupnu štednju
 - b) javnu štednju
 - c) **ravnotežnu kamatnu stopu**
 - d) sve prethodno navedeno
93. U privredi su jabuke jedini proizvod. Jedne godine je prodato 500 kg čija je cena 0,5\$ po kg. Ako je brzina opticaja novca u privredi 2,5, kolika je ukupna količina novca u opticaju:
- a) 250\$
 - b) **100\$**
 - c) 2500\$
 - d) 1500\$
94. Ponuda novca se povećava kad:
- a) centralna banka prodaje obveznice na tržištu
 - b) **centralna banka kupuje obveznice na tržištu**
 - c) povećava se javna potrošnja
 - d) građanin kupuje akcije Knjaz Miloša

95. Ukoliko je stopa privrednog rasta pozitivna u godini sa uravnoteženim budžetom, učešće javnog duga u GDP-u:
- a) **Opada**
 - b) povećava se
 - c) ne menja se
96. Strane direktne investicije utiču na platni bilans:
- a) Neutralno
 - b) **Pozitivno**
 - c) Negativno
97. Depresijacija valute utiče:
- a) **pozitivno na spoljnotrgovinski bilans**
 - b) negativno na budžetski bilans
 - c) pozitivno na budžetski bilans
 - d) negativno na spoljnotrgovinski bilans
98. Unutrašnje i spoljne neravnoteže u privredi nastaju kad je:
- a) agregatna ponuda veća od agregatne tražnje
 - b) **agregatna ponuda manja od agregatne tražnje**
 - c) agregatna ponuda jednaka agregatnoj tražnji
99. Fišerov efekat predstavlja direktnu proporciju između:
- a) Inflacije i stope nezaposlenosti
 - b) Inflacije i realne kamatne stope
 - c) **Inflacije i nominalne kamatne stope**
 - d) Nominalne i realne kamatne stope
100. Šta će se dogoditi sa BDP u otvorenoj privredi sa plivajućim deviznim kursom, ukoliko država odluči da vodi ekspanzivnu fiskalnu politiku?
- a) Povećaće se
 - b) Smanjiće se
 - c) **Neće se promeniti**
 - d) Ne može se zaključiti na osnovu datih informacija